

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XII. Porrectum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Porrectum.

PARAPHRASIS.

Canonicus voverat se monachum fore, postea in morbum incidens cum timeret, se voto nondum expleto decederet, iunctis manibus se tradidit Abbati, in monachum, & fratrem; hoc in casu ait C. mens III. cum monachum non tunc habitus, sed professio regularis, non Canonicum compelli debere, ut monachus maneat.

SUMMARIUM.

1. Nec scripturam, nec verborum certam formam professio expressa requirit, nisi specialia alicujus Ordinis, seu specialia, seu substantialia, requirant.
2. Utrum consensus etiam Capitalis necessarius sit ad validam professionem.
3. Professio religiosa valida esse potest, etiam non suscepto habitu religioso.

Notandum primò. Professio expressa, nec scripturam, nec certam formam verborum postulat, sed quibuslibet verbis, significantibus traditionem pericoræ, & ritum acceptam à Religione fieri potest. Ita *Gloss. hic, Azor 10. l. 12. c. 5. q. 7. Sanchez 1. mor. c. 3. & sumitur ex c. sicut 17. non nec.* Dixi primò: Scripturam non requiri, nisi ex hoc patet *cap.* Interim, professio per scripturam fieri solet, & ita fieri præcipitur *cap. ult. causà 20. q. 1. junctà Gloss. & dicitur Sylv. v. Relig. 3. q. 1. Sanchez. c. l. 1. ubi advertit, eum, qui tacite professus est, compelli posse, ut postea expressè procedatur per scripturam, causà certitudinis, & probationis, juxta *citatum cap. ult.* Dixi secundò: certam verborum formam non requiri: debet tamen adhiberi ea, quæ in regula præcipitur, aut in Ordine consuetuata est, ita tamen, ut si alia verba significancia usurpentur, valeat professio, etiam si nulla verba, sed alia significancia signa exprimentur; quare, quòd*

cantur. Primò. Quoad annos infantie; nam infans, seu usum rationis non habens dicitur, qui minor est 7. annis. *Lege si infans 18. cod. de jure lib.* Secundò. Quoad contrahendum matrimonium, item ad testamenti factionem. *L. qua aetate 5. ff. qui testamenta facere possint*, quorum incapax est mas minor 14. fæmina minor annis 12. *cit.* *Lege qua aetate*, ubi definitur, diem cæptum habendum esse pro completo, e. g. si quis natus anno Christi 1607. die 12. decembris post meridiem, hac die mane, quæ est 12. Decembris Anni 1631. testamentum condere potest. Tertiò. Quoad restitutionem in integrum, quæ minoribus 25. annis, id est, qui 25. ætatis annum nondum exegerunt, utroque jure tribuitur *vir. de in integrum restitutione.*

Quartit *Glossa citata*, cur puella, quæ à parente adacta, Religionem ingressa est, si adveniente pubertate in professionem expressè, vel tacite consensit, in integrum, ante completum annum 25. non restituatur, ut habitum deponere possit? Respondetur, quia non est læsa, quando ei nubitur, quo meliorem reperire non potest; minor autem non restituitur, nisi cum læditur *Lege verum 11. §. sciendum ff. de minoribus.* Adde, quòd sicuti matrimonium carnale, ita & professio, seu matrimonium spirituale, si semel ratum fuit, postea non rescinditur, cum habeat nexum indissolubilem.

Iterum quæres, ad quid obligetur parens, qui filium impuberem Religioni vovit? Respondeo, & dico primò. Inprimis debet illum tradere Religioni, etiam contradicentem, si putet, non obstante ejus contradictione fructum secuturum, quia paulatim Religioni assuescit, & animum puerilem mutabit. Dico secundò. Parens obligatur, quantum in ipso est, ut persuadeat filio Religionis professionem, qui cum factum alienum, seu ab alterius voluntate pendens, promittit, censetur promississe, curaturum se, quantum moraliter poterit, ut ab altero fiat, ut docui *lib. 3. tra. 4. c. 4. affer. ult.*

sio consistit in traditione sui facta Religioni per votum solenne, habitus autem solet quidem esse signum hujus traditionis, ita tamen, ut res signata non pendeat à signo: sed neque habitus Religiosi susceptio semper est certum signum professionis, si extra Monasterium suscipiatur *cap. 3. hoc tit. in 6.* vel si in Monasterio habitus suscipiatur absque professionis intentione, *cap. consulti 20. hoc tit.* & tradit Gloss. *hic V. non faciat.*

CAPITULUM XIV.

Cùm simus.

PARAPHRASIS.

B, miles se unà cum filio impubere, & omnibus bonis suis Monasterio obtulit, filiūque habitu Monachali indui mandavit, sed filius non post multum temporis Monasterio egressus, bona patris religionem professi postulavit. Hæc causa cum ad Cælestinum III. devoluta esset, responderet, si puer ille, postquam annos discretionis, seu pubertatis attingit, habitum retinere nolit, cogendum non esse, cum ipsi tunc liberum sit habitum dimittere, & bona patris, quæ ipsi ex successione debentur, postulare. Consentit *cap. 1. causa 20. q. 2. cap. cùm virum 12. hoc tit.*

SUMMARIUM.

Patre proficiente in Monasterio statim debetur legitima liberis.

Notandum. Si Pater in Monasterio profiteatur, portio legitima statim debetur liberis, quia censetur spiritualiter mori, idèque locus est successioni, uti hic dicitur. Et ita intellexi *Gloss. final.* & secutus sum *lib. 4. to. 5. c. 3. n. 7.* Interim non prohibetur, vel ante, vel post professionem de bonis suis inter liberos disponere, & dividere, dummodo Monasterio partem virilem, eum *Kinds. Theil* relinquat, uti ha-

betur *in Auth. si qua mulier Cod. de III. Ecclesijs*, quæ refertur *causa 19. q. 3. cap. 29.* Si tamen pater disponere nolit, tunc hæc ipso Monasterio bona sua relinquere censetur, ita tamen, ut portio legitima liberis negari non debeat.

Veruntamen *Abbas hic n. 5.* & alij magis pauci apud *Barbosam n. 2.* arbitrari filij legitimam filij non deberi ante mortem patris naturalem, & ad textum hujus cap. respondere coguntur, patrem tunc mortuum fuisse, cum filius bona ejus petivit, quæ tamen nullo verbo indicatur, sed omnino contrarium, uti ex integra lectione apparet.

CAPITULUM XV.

Sicut.

PARAPHRASIS.

Relatum fuit Innocentio III. quod B. Sacerdos, cum gravi morbo laboraret, & extra se positus de vita desperaret, à Monasterij Monacho fuerit habitu Monachali indutus, & ad Monasterium delatus, paucis verò post diebus, cum revaluisset, cum licentia Abbatis Monasterio recesserit; idèque petiit ut in dicto Sacerdote liceret in sacerdotali Ordine immuni à juro professionis, ministrare. Respondet Papa, licet habitus inter se repugnantia videantur, quod aliquis extra se positus sit, & de vita desperet, si tamen ita est, uti referuntur Sacerdotem, cum habitu induerent, se positum fuisse, idèque non potuisse, quid ageretur, nec consentire potuisse, ipsum à monastico Ordine horum pronuntiandum, præterquam, si postea ad se rediens voluntate spontanea professionem ediderit.

SUMMARIUM.

I. Nonnunquam etiam repugnantia proponens juxta æquitatem Canonum auditur.